

Ścieżki pamięci... pozostały tylko kamienie

Ścieżki pamięci... pozostały tylko kamienie

Kilkuletnia kwerenda oraz badania terenowe umożliwiły autorom publikacji „Ścieżki pamięci...” zebranie dokumentacji fotograficznej kilkudziesięciu nekropolii żydowskich. Dzięki zgromadzonym fotografiom o walorach artystycznych, jak również dokumentacyjnych, wydawnictwo ukazuje piękno zachowanych cmentarzy z ich układem, architekturą, dekoracyjnością i bogatą symboliką macew.

Realizacja ta zwróciła szczególną uwagę na „pejzaż” przedwojennego województwa łódzkiego, kiedy Żydzi stanowili istotną część zamieszkującej te tereny, zróżnicowanej etnicznie, społeczności. Przedsięwzięcie przybliży szerokiej publiczności, istotny fragment nieistniejącego już świata, na podstawie zachowanych jeszcze kulturowych artefaktów, jakimi są nekropolie żydowskie.

Wydawnictwo jest jedną z pierwszych, tak oryginalnych publikacji, ponieważ kładzie głównie nacisk na małe miejscowości (sztetle) do tej pory często pomijane w literaturze.

„Ścieżki pamięci...” zwracają przede wszystkim uwagę na stan, w jakim znajdują się – 60 lat po Zagładzie żydowskie nekropolie, a być może sprowokują także pewne kroki zmierzające do sformalizowania działań mających na celu zabezpieczenie cmentarzy, tj. ogrodzenie, oznakowanie...

Symcha Keller

Przewodniczący Zarządu

Gminy Wyznaniowej Żydowskiej w Łodzi

Publikacji towarzyszy wystawa zdjęć składająca się z 30 plansz A1 (kontakt w sprawie wypożyczenia: a.bialkowski@ldk.lodz.pl).

O autorach:

Andrzej Białkowski – etnolog, studia w Katedrze Etnologii Uniwersytetu Łódzkiego, (ukończone w 1997 r.), od 1999 r. pracownik Ośrodka Regionalnego Łódzkiego Domu Kultury. Pomysłodawca i współrealizator projektu „Pejzaż Wszystkich Świętych – rekonstrukcja krajobrazu kulturowego” oraz współautor (opracowanie merytoryczne, fotografie) wydawnictw Ścieżki pamięci. Pozostały tylko kamienie... Cmentarze żydowskie województwa łódzkiego, Kamienie pamięci, kamienie niepamięci Cmentarze ewangelickie województwa łódzkiego. Zainteresowania zawodowe: sztuka ludowa i nieprofesjonalna, rekonstrukcja krajobrazu kulturowego, edukacja regionalna, mniejszości etniczne i religijne, fotografia.

Piotr Wypych – regionalista, fotografik, grafik. Jego domeną od wielu lat jest ochrona krajobrazu kulturowego Nadpilicza, a zwłaszcza studia nad małymi formami sakralnymi. Krzyże, kapliczki i figury przydrożne są tematem autorskich wystaw, a także albumów fotograficznych i opracowań merytorycznych. Jest współtwórcą i inicjatorem wielu projektów wydawniczych, m.in. map, przewodników i albumów fotograficznych, w których z właściwą sobie wrażliwością opisuje, a przede wszystkim ilustruje, zróżnicowane bogactwo kulturowe województwa łódzkiego. Od 2006 roku jest współautorem projektu pt. „Pejzaż Wszystkich Świętych – rekonstrukcja krajobrazu kulturowego”, dzięki któremu zostało zrekonstruowanych 46 obiektów małej architektury sakralnej, czyli kapliczek, krzyży i figur przydrożnych.

Tekst: Andrzej Białkowski; Zdjęcia: Andrzej Białkowski, Piotr Wypych; Projekt graficzny i DTP: Paulina Taborowska; Tłumaczenie na język angielski: Aleksandra Rzymska; Wydawca: Łódzki Dom Kultury; Partner: Zespół Nadpilicznych Parków Krajobrazowych; Łódź 2010; ISBN 978-83-61680-76-5

Kontakt:

Dział Dziedzictwa Kulturowego i Folkloru Regionu

tel: 797 326 176

e-mail: osrodekregion@ldk.lodz.pl